

بررسی نگارگری مکتب شیراز با تاکید بر کتاب خاوران نامه

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۴/۱۳

تاریخ پذیرش: ۹۸/۰۵/۰۵

کد مقاله: ۹۹۳۶۷

مانا احمدی^۱، علیرضا عزیزی یوسفکند^۲، شیلان مسرور^۳

چکیده

دوران تیموری امکان یکپارچه کردن دستاوردهای مکاتب گوناگون نقاشی ایرانی به وجود آمد. تیمور نخبه‌ترین هنرمندان و صنعتگران را از شهرهای گوناگون به سمرقند پایتخت موردعلاقه‌اش فراخواند و حضور اسکندر سلطان و ابراهیم سلطان در شیراز زمینه را برای بروز دوباره ویژگی‌های دیداری مکتب شیراز (سده ۸) فراهم ساخت. در میان آثار بجای مانده از این مکتب کتاب خاوران نامه‌ی ابن حسام خوسفی از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است که نگاره‌های آن نشانگر شاخصه‌های تصویری این مکتب هست. هدف اصلی این تحقیق شناسایی، گردآوری و تحلیل شاخصه‌های نگارگری دوره مکتب شیراز (سده ۹ ترکمنان) با نگاه ویژه به کتاب خاوران نامه می‌باشد. این تحقیق با این پرسش آغاز گردیده است که «شاخصه‌ها و ویژگی‌های بارز نگارگری مکتب شیراز (سده ۹ ه.ق) کدام است و نگاره‌های کتاب خاوران نامه دارای کدام ویژگی‌های سبکی می‌باشد؟» روش تحقیق تحلیلی-توصیفی است و به این منظور ابتدا به جمع‌آوری منابع تاریخی و دیگر اطلاعات لازم پرداخته سپس به تحلیل این اطلاعات پرداخته است. به‌عنوان نتیجه می‌توان به این نکته اشاره کرد که سرهای شعله‌گون افراد شاخص نقاشی شده در اکثر نگاره‌ها از مشخصه‌های اصلی نگاره‌های کتاب خاوران نامه می‌باشد که نشان از جایگاه و قداست افراد دارد. روش گردآوری اطلاعات میدانی، استفاده از منابع مکتوب، کتابخانه‌ای و همچنین شبکه جهانی اطلاع رسانی (اینترنت) بوده است.

واژگان کلیدی: ترکمنان، مکتب شیراز، شاخصه‌های نگارگری، خاوران نامه

۱- کارشناسی ارشد ارتباط تصویری، پردیس هنرهای زیبا دانشگاه تهران، ایران

۲- کارشناسی ارشد ارتباط تصویری، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه تربیت مدرس تهران، ایران aso.azizi@yahoo.com

۳- کارشناسی ارشد پژوهش هنر، دانشکده هنر و معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران، ایران